

Overzicht COVID-19 maatregelen met impact op banken, verzekeraars en pensioenfondsen*

Versie: 24 februari 2021

Banken

	Maatregel**	Toelichting	Persbericht en datum
DNB	<i>Microprudentieel, LSIs</i>		
	Nieuwe DNB aanbeveling t.a.v. dividenduitkeringen, inkoop van eigen aandelen en variabele beloningen	DNB volgt de aanbeveling van de ECB van 15 december (zie onder) waarmee banken worden opgeroepen om zeer terughoudend te zijn in het uitbetalen van dividend en het inkopen van eigen aandelen. Ook worden banken opgeroepen om variabele beloningen te beperken. Van banken die voornemens zijn dividend uit te keren, wordt verwacht dat zij in overleg treden met de toezichthouder voordat tot eventuele dividendbetaling wordt overgegaan, en dat dividendbetalingen in ieder geval niet hoger zijn dan 15% van de cumulatieve winsten over 2019 en 2020, en niet meer dan 20 basispunten van de CET1-ratio.	link – 18 december 2020
	Tijdelijke verlichting leverage ratio	In navolging van de ECB (zie onder) stelt DNB vast dat er sprake is van uitzonderlijke omstandigheden ten gevolge van de corona pandemie. Als gevolg hiervan mogen banken uitzettingen bij de centrale bank tijdelijk uitsluiten van de leverag ratio berekening.	link – 17 september 2020
	Verlenging aanbeveling dividenduitkeringen en verduidelijking buffergebruik	In lijn met de ECB verlengt DNB haar aanbeveling aan Nederlandse Less Significant Institutions om geen dividenden uit te betalen en eigen aandelen in te kopen tot 1 januari 2021. Daarnaast worden banken opgeroepen om extreem gematigd om te gaan met variabele beloning. Verder steunt DNB de ECB verwachting t.a.v. het gebruik van de P2G, CBR en LCR (zie onder) en acht deze ook van toepassing op LSIs	link – 28 juli 2020
	Toepassing verzachtende toezichtmaatregelen voor marktrisico op LSIs	DNB kondigt aan de verlichtende maatregelen van de ECB t.a.v. de kapitaalvereisten voor marktrisico (zie onder) ook van toepassing te achten op Nederlandse Less Significant Institutions.	link – 27 mei 2020
	Toepassing ECB guidance IFRS9 op LSIs	Recentelijk zette de ECB in guidance de verwachtingen uiteen aan significant institutions t.a.v. de toepassing van IFRS 9. In navolging daarvan heeft DNB gecommuniceerd dat het deze guidance ook van toepassing acht op Nederlandse Less Significant Institutions die gebruik maken van IFRS 9	link – 24 april 2020
	Inzendtermijn toezichtrapportages	In aanvulling op de eerder gepubliceerde EBA statement en ECB Statement informeert DNB de banken over de aangepaste inzendtermijnen voor toezichtrapportages.	link – 16 april 2020
	DNB aanbeveling t.a.v. dividenduitkeringen en inkoop van eigen aandelen	DNB heeft, in lijn met de ECB, een aanbeveling uitgebracht Less Significant Institutions worden opgeroepen om ten minste tot 1 oktober 2020 geen dividend uit te betalen over 2019 en 2020. Ook worden banken opgeroepen om gedurende deze periode af te zien van het inkopen van eigen aandelen.	link – 27 maart 2020
	Maatregelen kapitaal en liquiditeit: gebruik P2G, verandering P2R compositie en opereren onder LCR	<ul style="list-style-type: none"> • Banken kunnen gebruik maken van hun kapitaal- en liquiditeitsbuffer waaronder de Pillar 2 Guidance • Banken kunnen aan de Pillar 2 vereisten voldoen met kapitaalinstrumenten van lagere kwaliteit • Banken kunnen hun liquiditeitsbuffer gebruiken, zelfs als dit betekent dat zij tijdelijk de LCR vereiste niet halen 	link – 20 maart 2020
	Verruiming instellingsspecifieke Pillar 2 asset encumbrance limieten	Banken kunnen op een case-by-case basis hun specifieke Pillar 2 asset encumbrance limiet overstijgen.	link – 20 maart 2020
	<i>Macroprudentieel, alle banken</i>		

	Verlaging systemic buffers	Het verlagen van het niveau van de Nederlandse systeembuffer voor de drie grootbanken en committeren aan op den duur het opbouwen van contra-cyclische kapitaalbuffer. In oktober 2020 is aanvullende guidance gegeven dat in elk geval niet vóór ultimo 2021 tot activatie van de CCyB besloten zal worden.	link – 17 maart 2020 link – oktober 2020
	Uitstel 458-maatregel	Het uitstellen van de implementatie van een vloer voor de risicoweging van hypotheek. In oktober 2020 is aanvullende guidance gegeven dat deze maatregel in elk geval niet vóór ultimo 2021 van kracht zal worden.	link – 17 maart 2020 link – oktober 2020
SSM	Nieuwe ECB aanbeveling t.a.v. dividenduitkeringen, inkoop van eigen aandelen en variabele beloningen	De ECB heeft banken opgeroepen om zeer terughoudend te zijn in het uitbetalen van dividend en het inkopen van eigen aandelen. Ook worden banken opgeroepen om variabele beloningen te beperken. Van banken die voornemens zijn dividend uit te keren, wordt verwacht dat zij in overleg treden met de toezichthouder voordat tot eventuele dividendbetaling wordt overgegaan, en dat dividendbetalingen in ieder geval niet hoger zijn dan 15% van de cumulatieve winsten over 2019 en 2020, en niet meer dan 20 basispunten van de CET1-ratio.	link – 15 december 2020
	Tijdelijke verlichting leverage ratio	De ECB heeft besloten dat banken bepaalde centrale bank blootstellingen mogen uitsluiten van de leverage ratio berekening. De ECB maakt hierbij gebruik van één van de mogelijkheden die geboden wordt in de CRR "quick fix".	link – 17 september 2020
	Verlenging ECB aanbeveling dividenduitkeringen, verduidelijking buffer gebruik en grotendeels aflopen operationele maatregelen	De ECB heeft haar aanbeveling aan banken om geen dividenden uit te betalen en eigen aandelen in te kopen verlengd tot 1 januari 2021. Daarnaast worden banken opgeroepen om extreem gematigd om te gaan met variabele beloning. Verder geeft de ECB aan dat banken niet zullen worden verwacht hun P2G en CBR en LCR te hebben hersteld voor tot tenminste eind-2022 resp. eind 2021. Verder kondigt de ECB aan de operationele maatregelen zoals afgekondigd op 20 maart j.l. (zie onder) niet te zullen verlengen, m.u.v. de NPL reductiestrategieën van hoog-NPL banken. Deze banken krijgen zes maanden extra tijd om hun NPL reductieplannen in te leveren.	link – 28 juli 2020
	Implementatiebesluit voor verzachtende toezichtmaatregelen voor marktrisico	Tijdelijke verlaging van de kapitaalvereisten voor marktrisico om de procycliciteit te verminderen en het vermogen van banken te behouden om marktliquiditeit te verschaffen.	link – 16 april 2020
	ECB aanbeveling t.a.v. dividenduitkeringen en inkoop van eigen aandelen	De ECB heeft een aanbeveling uitgebracht waarin banken worden opgeroepen om ten minste tot 1 oktober 2020 geen dividend uit te betalen over 2019 en 2020. Ook worden banken opgeroepen om gedurende deze periode af te zien van het inkopen van eigen aandelen.	link – 27 maart 2020
	Maatregelen Non Performing Loans	De ECB biedt flexibiliteit met betrekking tot: <ul style="list-style-type: none"> • De UTP ('Unlikely To Pay') kwalificatie in het geval dat staatsgaranties worden getriggerd • Het verlengen van de behandeling die beschikbaar is voor blootstellingen die ondersteund worden door ECAs (Export Credit Agencies), ook voor COVID-19 gerelateerde ondersteuningsprogramma's 	link – 20 maart 2020
	Maatregelen IFRS9	De ECB neemt maatregelen met betrekking tot: <ul style="list-style-type: none"> • Het mitigeren van procycliciteit van IFRS9 projecties door het geven van richtsnoeren voor voorspelmodellen waaronder het onderzoeken van de mogelijkheid om centrale scenario's te creëren • Het aanmoedigen of verplichten van banken om procyclische effecten van het toepassen van 'transitional rules' te mitigeren 	link – 20 maart 2020

	Operationele maatregelen interne modellen (TRIM), on-site onderzoeken en SREP vereisten	<ul style="list-style-type: none"> • Uitstel met 6 maanden van deadlines voor mitigerende acties m.b.t. on-site inspections (OSIs), TRIM en interne modellen onderzoeken • Uitstel met 6 maanden van naleving van de SREP vereisten • Uitstel van nieuwe TRIM en interne modellen gerelateerde beslissingen en OSIs vervolgbrieven voor 6 maanden, tenzij dit expliciet door de bank verzocht is • Het uitstel kan verlengd worden op basis van een verdere beoordeling van economische en financiële ontwikkelingen • Druk op banken als gevolg van toezicht zou zoveel mogelijk beperkt moeten worden 	link – 20 maart 2020 (zie ook aankondiging 28 juli 2020)
	Maatregelen kapitaal en liquiditeit: gebruik P2G, verandering P2R compositie en opereren onder LCR	<ul style="list-style-type: none"> • Banken kunnen gebruik maken van hun kapitaal- en liquiditeitsbuffer waaronder de Pillar 2 Guidance • Banken kunnen aan de Pillar 2 vereisten voldoen met kapitaalinstrumenten van lagere kwaliteit • Banken kunnen hun liquiditeitsbuffer gebruiken, zelfs als dit betekent dat zij tijdelijk de LCR vereiste niet halen 	link – 12 maart 2020 (extra uitleg) zie ook aankondiging 28 juli 2020
EBA	EBA publiceert aanvullende verduidelijkingen over de toepassing van het prudentiële raamwerk in het licht van COVID-19	EBA heeft haar eerdere rapport over de implementatie van COVID-19 maatregelen bijgewerkt. Hierdoor is verdere verduidelijking geboden over de toepassing van de EBA Guidelines over moratoria en de EBA Guidelines over COVID-19 reporting en disclosure.	link – 29 januari 2021
	EBA vernieuwt Guidelines behandeling private en publieke moratoria	Na in september te hebben besloten de EBA Guidelines over moratoria niet te verlengen, besloot EBA in december vanwege de tweede coronagolf de Guidelines toch opnieuw van toepassing te verklaren t/m eind maart 2021. Daardoor kunnen banken leningen gedurende deze periode alsnog onder een gunstigere prudentiële behandeling laten vallen.	link – 2 december 2020 link – 21 september 2020
	Publicatie van één aangepaste ITS en twee aangepaste Guidelines over toezichtrapportages	Deze aanpassingen aan de ITS en twee Guidelines zijn het gevolg van de CRR “quick fix”.	link – 11 augustus 2020
	Publicatie lijst van overheidsgaranties die zijn ingesteld als reactie op de COVID-19 pandemie	Deze publicatie biedt een overzicht van 47 overheidsgaranties voor bancaire leningen. 43 van deze garanties zijn door EU lidstaten ingericht, 4 door EEA lidstaten. De publicatie is gericht op transparantie over COVID19 gerelateerde overheidsmaatregelen en komt onder andere tot stand op verzoek van de Europese Commissie.	link - 21 juli 2020
	Rapport over de implementatie van enkele COVID-19 maatregelen	Het rapport biedt een overzicht van de algemene moratoria die in de EU als reactie op de COVID19 pandemie zijn geïmplementeerd. Verder verduidelijkt het rapport vaak gestelde vragen over de interpretatie van de Guidelines behandeling private en publieke moratoria. Ten slotte beschrijft het rapport de verwachtingen van de toezichthouder over de behandeling van COVID-19 gerelateerde operationele risico's. De EBA verwacht dat dit rapport op een later moment geactualiseerd zal worden omdat de COVID19 gerelateerde ontwikkelingen nieuwe, belangrijke beleidsvraagstukken blijft oproepen.	link - 07 juli 2020 update: link – 7 augustus 2020
	EBA verlengt de deadline voor moratorium aanvragen tot 30 september	In de Guidelines behandeling private en publieke moratoria was voorzien dat klanten voor 30 juni aan een moratorium moesten deelnemen. Deze deadline is tot 30 september verlengd. Hiermee onderstreept de EBA het belang van een aanhoudende steun aan banken die kredieten blijven verstrekken.	link - 18 juni 2020
	Guidelines rapportage templates gericht op COVID-19 maatregelen	De guidelines zijn erop gericht om toezichtinformatie te verkrijgen gerelateerd aan de COVID-19 maatregelen. Deze informatie is nodig om de betreffende risico's te monitoren en beoordelen.	link – 2 juni 2020

	Aanvullende verduidelijking over het gebruik van flexibiliteit in de context van Covid-19	EBA biedt aanvullende verduidelijking over hoe verdere flexibiliteit zal worden gehanteerd m.b.t. marktrisico's, de SREP, recovery planning, ICT risico's en securitisaties.	link – 22 april 2020
	Guidelines behandeling private en publieke moratoria	Deze guidelines zetten de criteria uiteen waaraan wettelijke en private moratoria die van toepassing zijn voor 30 juni 2020 aan moeten voldoen. Het doel van deze guidelines is om door duidelijkheid over de criteria te geven, voorkomen wordt dat blootstellingen automatisch geclassificeerd worden als 'forbearance' of als 'defaulted under distressed restructuring'. Op 21 september maakte EBA bekend deze Guidelines uit te faseren per eind september.	link – 2 april 2020 link – 21 september 2020
	AML/CFT	Statement dat AML/CFT belangrijk blijft, juist in crisistijd zijn er verhoogde ML/FT-risico's. Competente autoriteiten worden gevraagd om pragmatisch om te gaan met toezichtactiviteiten.	link – 31 maart 2020
	Aanbeveling t.a.v. dividenduitkeringen, inkoop van eigen aandelen en beloningsbeleid	EBA roept instellingen op om geen dividend uit te betalen en om af te zien van andere kapitaaluitkeringen 'other capital distributions'. EBA roept competente autoriteiten op om een beroep te doen op instellingen om hun beloningsbeleid te herzien in verband met COVID-19.	link – 31 maart 2020
	Toezichtsrapportages en pillar 3 disclosures	Uitstel van een maand voor toezichtsrapportages die dienen te worden ingediend tussen maart en mei.	link – 31 maart 2020
	Toepassing ingebouwde flexibiliteit prudentiële raamwerk	Instellingen kunnen gebruik maken van de ingebouwde flexibiliteit in de accounting en prudentiële raamwerken. Zo hoeven publieke en private moratoria onder bepaalde voorwaarden niet automatisch als 'forebearance' maatregelen te worden aangemerkt.	link – 25 maart 2020
	Handelen in belang van consumenten	Consumentenbescherming blijft een prioriteit en instellingen dienen te handelen in het belang van hun klanten.	link – 25 maart 2020
	Uitstel lopende activiteiten waarvoor input van banken gevraagd is	EBA heeft voor een aantal lopende publieke consultaties, hearings en dataverzamelingen de deadlines uitgesteld.	link – 25 maart 2020
	Uitstel stresstest	EBA stresstest 2020 is uitgesteld tot 2021.	link – 12 maart 2020
	Maatregelen flexibiliteit in het huidige systeem	Competente autoriteiten worden aangemoedigd om, indien gepast, gebruik te maken van de flexibiliteit in het huidige systeem, bijv. t.a.v. het gebruik van P2G, het naar voren halen van veranderingen in de P2R samenstelling, gebruik maken van liquiditeitsbuffers en het uitvoeren van NPE strategieën.	link – 12 maart 2020
Europese Commissie (i.o.m. Raad en EP)	"Quick Fixes" op de CRR II om de impact van COVID-19 te mitigeren	Deze tijdelijke en specifieke maatregelen beogen om de financiering van banken aan de reële economie in stand te houden. De belangrijkste maatregelen zijn: <ul style="list-style-type: none"> • Langere transitieperiode voor IFRS 9; • Tijdelijke preferentiële behandeling voor staatsgegarandeerde leningen in het licht van corona; • Uitstel van de leverage ratio buffer naar 1 januari 2023; • Wijzigingen aan het raamwerk om centrale bank reserves te kunnen uitzonderen van de leverage ratio; • Tijdelijke herintroductie van prudentiële filters; • Snellere introductie van lagere risicogewichten voor verschillende leningen; • Snellere toepassing van nieuwe EBA standaarden betreffende de behandeling van software voor kapitaaleisen; • Introductie van een toezichthouderdiscretie om marktrisico overshootings als gevolg van COVID-19 buiten beschouwing te laten. 	link – 24 juni 2020
BCBS	Verlichting impact Expected Credit Loss Provisioning	BCBS wijzigt de infaseringbepalingen van Expected Credit Loss Provisioning. Dit biedt jurisdicties meer flexibiliteit om te besluiten of en hoe de impact van verwachte kredietverliezen op kapitaal wordt ingefaseerd.	link – 3 april 2020

	Verduidelijking prudentiële behandeling van stimuleringsmaatregelen overheden	Garantieregelingen krijgen de risico-weging van de garanderende overheid en moratoria leiden tot een herbeoordeling van 'past due' en 'ability to pay'.	link – 3 april 2020
	Uitstel implementatie Initial Margin Requirement	Uitstel implementatie IM Requirement voor phase 5 en 6 banken met één jaar.	link – 3 april 2020
	Global systemically important banks annual assessment	De 2020 global systemically important bank (G-SIB) assessment exercise zal worden uitgevoerd zoals gepland, gebaseerd op eind-2019 data, maar er zal geen memorandum data worden verzameld in het data collectie template. Er is ook besloten om de implementatie van het herziene G-SIB framework uit te stellen met één jaar, van 2021 tot 2022.	link – 3 april 2020
	Uitstel implementatie van nog uitstaande Bazel 3 standaarden	<ul style="list-style-type: none"> De implementatie van de uitstaande Bazel 3 standaarden is uitgesteld met één jaar tot 1 januari 2023. De transitiebepalingen voor de output floor zijn uitgesteld tot 1 januari 2028 De implementatie van het aangepaste marktriscoraamwerk is uitgesteld met één jaar tot 1 januari 2023 De implementatie van de aangepaste Pillar 3 disclosure verplichtingen zijn uitgesteld met één jaar tot 1 januari 2023 	link – 27 maart 2020
	Uitstel consultaties en RCAPs	Alle consultaties op beleidsinitiatieven en alle uitstaande beoordelingen die gepland stonden in 2020 als onderdeel van het Regulatory Consistency Assessment Programme zijn uitgesteld.	link – 20 maart 2020
Rijks-overheid	Verduidelijking voorwaarden garantieregelingen	De Rijksoverheid verduidelijkt de voorwaarden van de garantieregelingen. Het betreft aanpassingen van de garanties die een verduidelijking beogen voor de toelaatbaarheid van deze garanties bij de vaststelling van de kapitaalvereisten.	link – 12 februari 2021
	Klein Krediet Corona (KKC) garantieregeling	Specifiek bedoeld voor kleine ondernemers met kredietaanvragen van €10.000 tot € 50.000 bij hun banken, waarvoor de overheid 95% garant staat. Er is EUR 713 mln garantiebudget, waarmee dus EUR 750 mln kan worden verstrekt.	link – 7 mei 2020
	Verruiming regeling Garantie Ondernemersfinanciering (GO)	Ondernemingen die problemen ondervinden bij het verkrijgen van bankleningen en bankgaranties kunnen gebruik maken van de Garantie Ondernemersfinanciering-regeling (GO). Het kabinet verhoogt het garantieplafond naar EUR 10 miljard. Met de GO helpt EZK zowel het mkb als grote ondernemingen door middel van een 80 respectievelijk 90% garantie op nieuwe bankleningen en bankgaranties. Het maximumbedrag per onderneming wordt tijdelijk verruimd naar EUR 150 miljoen.	link – 17 maart 2020 link – aanvulling 7 april 2020
	Verruiming Borgstelling MKB-kredieten (BMKB) versneld opengesteld	Met deze verruimingsmaatregel wordt de omvang van het borgstellingskrediet in de BMKB verhoogd van 50% naar 75%. De borg van de overheid bedraagt 90% van dit borgstellingskrediet. Het maximum aan te verstrekken garanties is verhoogd naar EUR 1,5 mrd. Bovendien is de regeling ook toepasbaar op overbruggingskredieten en rekening courant kredieten met een looptijd tot 2 jaar en wordt de premie verlaagd.	link – 17 maart 2020 link – aanvulling 7 april 2020
	Verruiming borgstelling voor land- en tuinbouwbedrijven (BL-C)	Voor de land- en tuinbouwbedrijven komt er een tijdelijke borgstelling voor werkkapitaal onder de regeling Borgstellingskrediet voor de Landbouw (BL).	link – 18 maart 2020

Verzekeraars

	Maatregel	Toelichting	Persbericht en datum
DNB	Steun ESRB-aanbeveling over kapitaaluitkeringen	DNB steunt de recente ESRB-aanbeveling dat financiële instellingen (waaronder verzekeraars) in elk geval tot 30 september 2021 zeer terughoudend en prudent moeten zijn met het uitkeren van dividenden of inkopen van aandelen. Ten aanzien van verzekeraars zal DNB, net als sinds juli 2020, dividendvoorstellen van verzekeraars kritisch blijven beoordelen. Daarbij geldt onverkort dat instellingen een degelijke en vooruitblikkende analyse moeten maken hoe de coronacrisis en de aanhoudend lage rente omgeving zich verhouden tot het eigen kapitaalbeleid, het toezichtkader en de ESRB-aanbeveling.	link – 18 december 2020
	Hervatting beoordeling dividenden	DNB steunt de recente ESRB-aanbeveling dat financiële instellingen (waaronder verzekeraars) in elk geval tot het einde van dit jaar geen dividenden uitkeren of aandelen inkopen. Wel zal DNB dividendvoorstellen van verzekeraars onder haar toezicht weer zoals gebruikelijk gaan beoordelen. Daarbij geldt onverkort dat instellingen een degelijke en vooruitblikkende analyse moeten maken hoe de coronacrisis en de aanhoudend lage rente omgeving zich verhouden tot het eigen kapitaalbeleid, het toezichtkader en de ESRB aanbeveling	link – 6 juli 2020
	Herprioriteren toezichtactiviteiten	DNB heeft risicogebaseerd (en rekening houdend met internationale herplanningen) een aantal toezichtonderzoeken uitgesteld of geannuleerd.	link – 6 april 2020
EIOPA/DNB	Aanbeveling t.a.v. dividenduitkeringen en inkoop van eigen aandelen	EIOPA en DNB roepen verzekeraars op om tijdelijk geen dividend uit te betalen tot er meer duidelijkheid is rondom de impact van COVID-19. Tevens worden verzekeraars opgeroepen om gedurende deze periode ook af te zien van het inkopen van eigen aandelen.	link – 2 april 2020 link – 2 april 2020
	Uitstel rapportagetermijnen	Op basis van de EIOPA aanbeveling aan nationale toezichthouders om flexibel om te gaan met rapportagetermijnen van toezichtrapportages en publieke rapportages heeft DNB rapportagetermijnen uitgesteld voor Solvency II en Basic verzekeraars. Individuele verzekeraars zijn hierover via brief geïnformeerd.	link - 25 maart 2020 link - 20 maart 2020
EIOPA	Rapportagetermijnen	EIOPA is van mening dat verzekeraars nu in staat moeten zijn om de termijnen in het Solvency II-kader na te leven voor het rest van het jaar.	link – 27 juli 2020
	Tweewekelijkse publicatie rentetermijnstructuur en symmetric adjustment voor aandelenrisico	EIOPA publiceert elke twee weken buitengewone informatie voor de Solvency II relevante risicovrije rentetermijnstructuren en symmetric adjustment voor aandelenrisico.	link – 19 mei 2020
	Uitstel EIOPA advies Solvency II Review	EIOPA herzielt haar tijdschema voor advies over de Solvency II Review tot eind december 2020. Naast operationele lucht voor verzekeraars wil EIOPA de extra tijd ook gebruiken om de recente marktontwikkelingen mee te nemen. Hiervoor wordt een beperkte additionele informatie-uitvraag gedaan van juli tot medio september (referentiedatum 30 juni 2020).	link – 30 april 2020
	Uitstel publieke consultaties en informatieverzoeken	De deadlines van aantal publieke consultaties en informatie verzoeken worden uitgesteld.	link – 2 april 2020
	Uitstel holistische impact assessment Solvency II 2020 review	Deadline van de holistische impact assessment voor de Solvency II 2020 review is uitgesteld tot 1 juni 2020 (in plaats van 31 maart).	link - 17 maart 2020
IAIS	Uitstel rapportagetermijnen en publieke consultaties	De deadline voor de datacollectie voor ICS monitoring wordt twee maanden uitgesteld naar 31 oktober. Publieke consultaties worden met tenminste zes maanden uitgesteld.	link – 27 maart 2020

Rijks-overheid	Herverzekering leverancierskredieten	De overheidsgarantieregeling voor kredietverzekeraars is met zes maanden verlengd tot juni 2021. De Staat is met de kredietverzekeraars overeengekomen nog zes maanden langer op te treden als herverzekeraar voor uitstaande en toekomstige leverancierskredieten die verzekerd zijn bij kredietverzekeraars die actief zijn in Nederland.	link – 12 november 2020
	Herverzekering leverancierskredieten	De Staat herverzekert de gehele Nederlandse portefeuilles van kredietverzekeraars vanaf 1 maart 2020 tot het eind van het jaar. 90% van de risico's wordt gedekt. Voor de eerste EUR 1 mrd schade dragen kredietverzekeraars zelf 10 procent risico. Totale garantiebedrag is EUR 12 mrd, gebaseerd op een analyse van verzekeraars en externe adviseurs.	link – 29 mei 2020

Pensioenfondsen¹

	Maatregel	Toelichting	Persbericht en datum
Rijks-overheid	Vrijstellingsregeling Minimaal Vereist Eigen Vermogen i.v.m. dreigende MVEV-kortingen	Gegeven de zeer uitzonderlijke economische situatie heeft de Minister van SZW toegezegd gebruik te maken van zijn bevoegdheid om pensioenfondsen langer de tijd te geven aan de financiële eisen te voldoen. Onder dezelfde voorwaarden als vorig jaar kunnen pensioenfondsen de vrijstellingsregeling gebruiken om het aantal van 6 meetmomenten waarna aan het minimaal vereist eigen vermogen (MVEV) moet worden voldaan te verlengen.	link – 6 juli 2020 link – 16 december 2020
	Noodmaatregel Overbrugging voor Werkbehoud	Werkgevers die in aanmerking komen voor de NOW, ontvangen naast een tegemoetkoming voor de loonkosten een tegemoetkoming om de pensioenpremie te kunnen blijven voldoen. De NOW verlicht daarmee liquiditeitsproblemen bij werkgevers en vermindert het incasso-risico van pensioenfondsen. De NOW liep in eerste instantie tot 1 juni, is in tweede instantie verlengd tot 1 oktober en in derde instantie tot 1 juli 2021.	link – 17 maart 2020 link – 20 mei 2020 link – 22 juni 2020 link – 8 oktober 2020
	Tijdelijke Wet Covid-19	Artikel 23 van deze wet geeft besturen van stichtingen de mogelijkheid om de jaarrekening en het bestuursverslag 4 maanden later vast te stellen (uiterlijk 31 oktober). Dit in afwijking van het Burgerlijk Wetboek.	link – 24 april 2020
EIOPA	Uitstel rapportagetermijnen	De rapportagetermijn voor eerste kwartaalcijfers 2020 is met twee weken verlengd; de termijn voor jaarcijfers over 2019 is met acht weken verlengd.	link – 17 april 2020
DNB	Vervallen onderzoeken	DNB heeft risicogebaseerd een aantal onderzoeken geannuleerd of doorgeschoven naar later dit jaar.	link – 6 april 2020
	Herprioriteren toezichtactiviteiten	DNB prioriteert haar toezichtactiviteiten en verlegt haar aandacht naar bepaalde risico's, zoals verhoogde aandacht voor de werking van business continuity management, cyberrisico's en implicaties veroorzaakt door onrust op de financiële markten (impact op de dekkingsgraad, issues met betrekking tot de uitvoering van het herbalanceringsbeleid en liquiditeitsmanagement).	link – 6 april 2020
	Verhoogde frequentie publicatie rentetermijnstructuur	In verband met bijzondere marktomstandigheden heeft DNB besloten om tijdelijk op wekelijkse basis de nominale rentetermijnstructuur (zero coupon) inclusief UFR te publiceren. Inmiddels is DNB weer teruggegaan naar een maandelijkse publicatie.	link – 6 april 2020

¹ De acute fase van de COVID-19-crisis is vanuit het pensioentoezicht voorbij. Rapportages zijn vrijwel allemaal tijdig ontvangen, uitgestelde onderzoeken en toezichtactiviteiten worden weer ingepland. Het pensioentoezicht keert op operationeel vlak terug naar een meer normale modus van opereren. De COVID-19-crisis is daarmee voor het pensioentoezicht nog vooral relevant wat betreft de impact ervan op de financiële posities van pensioenfondsen.

	Kennismakingsseminar geannuleerd	Het kennismakingsseminar voor nieuwe bestuursleden van 23 april gaat niet door in verband met het Corona-virus.	link – 6 april 2020
	Tijdelijk afwijken van het strategisch beleggingsbeleid	DNB verwacht onder normale omstandigheden dat pensioenfondsen het beleggingsbeleid volgen, maar kan zich voorstellen dat er onder de uitzonderlijke marktomstandigheden legitieme redenen zijn om tijdelijk –middels een gedegen besluitvormingsproces, weloverwogen, gemotiveerd en met voldoende aandacht voor risicobeheer te– van haar strategisch beleggingsbeleid af te wijken.	link – 6 april 2020
	Uitstel rapportagertermijnen	Met oog voor de operationele uitdagingen waar de Corona ontwikkelingen pensioenfondsen voor plaatst, geeft DNB voor de rapportage van alle jaarstaten drie maanden extra tijd, tot 30 september. Hiermee geeft DNB voor pensioenfondsen een vergelijkbare ruimte als die bijvoorbeeld op Europees niveau voor de verzekeringssector is afgesproken. Ook zal DNB welwillend omgaan met aanvragen voor uitstel van maand- en kwartaalrapportages en herstelplannen.	link - 26 maart 2020

Overkoepelend

	Maatregel	Toelichting	Persbericht en datum
BCBS/ IOSCO/ EIOPA/EBA/ ESMA	Uitstel deadlines laatste fases invoering EMIR REFIT t.a.v. risicomangement bij derivatentransacties.	BCBS en IOSCO op 3 april besloten dat de instellingen die moesten infaseren per 20 september 2020 (portefeuille tussen EUR 750 en 50 miljard) en per 20 september 2021 (portefeuille tussen EUR 50 en 8 miljard) een jaar uitstel krijgen vanwege het Corona virus. Zo worden operationele lasten beperkt. De ESA's hebben dat op 3 mei in regelgeving omgezet.	link – 3 april 2020 link – 4 mei 2020 link – 4 mei 2020

* Aan dit overzicht kunnen geen rechten worden ontleend. Het overzicht wordt periodiek geüpdatet, maar is mogelijk niet volledig.

** Nieuwe maatregelen of maatregelen waarin wijzigingen zijn aangebracht zijn dikgedrukt.